

**Odprtje gostujoče razstave
Muzeja Ribnica, Slovenija.**

„Križem svajt so se podalə pa sujo ruobo ponujalə“

Pregled ribniškega krošnjarstva od patenta 1492. do danes

Občina Vračar,
14. junija 2013 ob 18.30.

*Premiera filma Sita in rešeta mojstra Debeljaka,
avtorjev Polone Rigler Grm in Dragomirja Zupanca.*

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Beogradu
Nacionalni svet slovenske narodne manjšine v Srbiji
Urad Vlade Republike Slovenije za
Slovence v zamejstvu in po svetu
Občina Vračar Beograd
Občina Ribnica
Rokodelski center Ribnica

***

Avtorji razstave
Marina Gradišnik
Polona Rigler Grm
Vasja Pavlin

Grafični oblikovalec:
Dragana Milovanović

**Отварање путујуће изложбе
Музеја Рибница, Словенија.**

Широм света су се размилели своју робу нудили

Преглед рибничког крошњарства од патента 1492. до данас

Општина Врачар,
14. јун 2013. у 18.30.

*Премијера филма Сита и решета мајстора Дебељака,
автора Полоне Риглер Гром и Драгомира Зупанца.*

Амбасада Републике Словеније у Београду
Национални савет словеначке националне мањине у Србији
Капцеларија Владе Републике Словеније за
Словенце у иностранству и по свету
Градска Општина Врачар Београд
Општина Рибница
Рокоделски центар Рибница

***

Аутори изложбене поставке
Марина Градишник
Полона Риглер Гром
Васја Павлин

Grafički dizajn: Dragana Milovanović

Премијера филма Сита и решета мајстора Дебељака, автора Полоне Риглер Грм и Драгомира Зупанца.

Последња активна ситарска радионица у Србији налази се у Београду, на Црвеном крсту у Груџанској улици. Владислав и ситар Иван Дебељак наследио је посао од свога деде Едуарда Џвара, пореклом из Рибнице, који је двадесетих година прошлог века дошао у Београд. Веза са старим крајем је и даље интезивна, Дебељак производи сита на основу полуфабриката допремљених из Рибнишке долине, одакле потиче и суха роба, коју продаје на пијацима у Миријеву и Карабурми.

Отварање путујуће изложбе Музеја Рибница, Словенија.
Широм света су се размилели своју робу нудили
Преглед рибничког крошињарства од патента 1492 до данас

Право да праве, производе и продају суху робу, дрвене прерађевине које се као алатке користе у домаћинству, Рибничари су стекли пре 520 година на основу патента који им је дао цезар Фридрих III. Крошињарство је дало тим крајевима посебан печат, јер су се својом робом раширили по свету, а неки су се и окућили и туђини, тако да је многима главни извор пружавања представљала баш продаја рибничке сухе робе. Пример за то је и породица Џвар - Дебељак. У Рибници делује Музеј, са својим излагачким простором у некадашњем рибничком граду, тамо су дати на увид одсјаји из богате рибничке историје, као и основна збирка музеја Сухе робе и грничарства. У непосредној близини старог града је зграда Рокоделског центра Рибница, који је излагачки и едукативни простор са радионицама за ручну израду.

Premiera filma Sita in rešeta mojstra Debeljaka, avtorjev Polone Rigler Grm in Dragomirja Zupanca.

Zadnja aktivna sitarska delavnica v Srbiji se nahaja v Beogradu, na Rdečem križu v Gružanski ulici. Lastnik in sitar Ivan Debeljak je poddedoval delo po svojem starem očetu Edvardu Cvaru, po rodu iz Ribnice, ki je v dvajsetih letih prejšnjega stoletja prišel v Beograd. Zveza s starim krajem je še vedno intenzivna, Debeljak izdeluje sita iz polizdelkov, ki jih dobi iz Ribniške doline, od koder pride tudi suha roba, ki jo prodaja na trgu v Mirjevu in na Karaburmi.

Odprtje gostujoče razstave Muzeja Ribnica, Slovenija.
„Križem svajt so se podalə pa sujo ruobo ponujalə“
Pregled ribniškega krošnjarjenja od patenta 1492 do danes

Pravico da delajo, proizvajajo in prodajajo suho robo, lesene izdelke, ki se uporabljajo v gospodinjstvu, so Ribničani pridobili pred 520 leti na osnovi patent, ki jim ga je podelil cesar Friderik III. Krošnjarstvo je dalo tem kraju poseben pečat, saj so se s svojo robo Ribničani podali v svet, nekateri so si svoje domove ustvarili v tujini, kjer je mnogim bila prav prodaja ribniške suhe robe glavni vir preživetja. Tako je tudi pri družini Cvar – Debeljak.

V Ribnici deluje muzej, ki ima svoje razstavne prostore v nekdanjem ribniškem gradu, tam so na ogled utrinki iz bogate ribniške zgodovine ter seveda tudi temeljna zbirka muzeja Suha roba in lončarstvo. V neposredni bližini gradu so prostori Rokodelskega centra Ribnica, ki je razstavni in izobraževalni prostor z rokodelskimi delavnicami.